

До 75-річчя з дня народження

ОЗАРА ПЕТРОВИЧА МІНЦЕРА

Вплив сучасних інформаційних технологій відобразився на всіх аспектах охорони здоров'я. В освіті локальні комп'ютерні мережі об'єднують навчальні класи і аудиторії на основі клієнт-серверної технології; передача навчальних матеріалів відбувається за допомогою глобальної мережі Інтернет; лекційні аудиторії оснащуються цифровими відеокамерами та сучасними аудіо- і відеопроєкторами для організації телеконференцій. У наданні медичної допомоги застосовується ряд інших засобів як колективного, так і інтерактивного спілкування пацієнта та консультанта і лікуючого доктора при телемедичних консультаціях, створюються і розвиваються електронні бази даних щодо здоров'я населення.

Сьогодні медицина проходить через дуже складний період свого розвитку, коли традиційні ідеї, методологія та підходи, в певній мірі, себе вичерпали. Необхідні принципово нові концепції та технології. Саме тому можна

не сумніватися, що одним із найперспективніших напрямів подальшого розвитку медицини можна вважати впровадження методів інформатики в медичну науку й охорону здоров'я.

Значну роль у технологічному реформуванні медицини відіграє доктор медичних наук, професор Мінцер Озар Петрович, завідувач опорною в системі післядипломної освіти кафедри медичної інформатики, директор наукового навчально-методичного центру дистанційної освіти НМАПО імені П. Л. Шупика.

Мінцер Озар Петрович народився 24 червня 1940 р., у 1963 р. закінчив Київський медичний інститут імені О. О. Богомольця (нині – Національний медичний університет імені О. О. Богомольця). Паралельно з навчанням у медичному інституті вчився на радіофізичному факультеті Київського державного університету, який успішно закінчив у 1967 р. З цього ж року розпочав трудову діяльність у Київському НДІ туберкульозу та грудної хірургії імені Ф. Г. Яновського, а потім з 1983 р. працював завідувачем лабораторією медичної кібернетики НДІ серцево-судинної хірургії НАМН України.

Професор О. П. Мінцер є одним із небагатьох визначних фахівців у галузі медичної інформатики, який заклав основи її розвитку в Україні. Виняткову важливість мають його дослідження в області обґрунтування методів оброблення медичної інформації, створення медичних експертних систем, систем оброблення даних. Зокрема, професор О. П. Мінцер обґрунтував принципи та методи виявлення та ранжування причин відхилень від стандартів лікування хворих, профілактики захворювань, створив алгоритми моніторингу стану хворих, їх кластеризації та оцінки трендів показників пацієнтів. Розроблені підходи знайшли широке впровадження в клінічній практиці.

Принципово нові інформаційні технології були створені професором О. П. Мінцером для автоматизованих систем профілактичних оглядів населення (АСПОН). Він був Головним медичним консультантом системи "АСПОН-90", призначеної для промислового виробництва в межах бувшого Радянського Союзу.

Професор О. П. Мінцер відомий за межами нашої держави. Він був експертом Всесвітньої організації охорони здоров'я з питань нових технологій, проблем здоров'я, математичного моделювання захворюваності тощо. Професор О. П. Мінцер є головним ідеологом нового міжнародного руху "Здоров'я в гармонії", заснованого на комп'ютерних оцінках і технологіях, був науковим керівником робіт зі створення національної системи

сертифікації знань лікарів і провізорів України, що була розроблена та впроваджена протягом 1992–1995 рр. Подібні автоматизовані атестаційні системи були впроваджені у державному масштабі вперше в Європі.

Професор О. П. Мінцер є автором концепції медичної електронної паспортизації та єдиного медичного освітнього простору в Україні. Під його керівництвом виконано науково-дослідні роботи на замовлення МОЗ України: «Медичний електронний паспорт громадянина України» та «Засади для створення єдиної державної системи інформаційного забезпечення закладів охорони здоров'я».

Розробки 2004–2014 рр. присвячено принципам дистанційної освіти, безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів, інженерії знань, методів доказової медицини, телемедицини, проблем якості освіти та створення галузевих державних стандартів вищої післядипломної освіти, концептуальних підходів до питань якості надання медичної допомоги, створення монотематичних навчальних відеофільмів та електронних підручників тощо. В навчальний процес післядипломної підготовки впроваджено цикли за дистанційною формою навчання та дистанційний контроль знань слухачів. Усі зазначені дослідження мають принципове значення для практичної охорони здоров'я, оскільки кардинально змінюють процеси підготовки фахівців. Останнім часом його дослідження спрямовані на процеси упорядкування знань, розвитку онтологічних моделей у медицині та фармації тощо. Розпочато дослідження щодо єдиної теорії трансферу медичних знань.

Професором О. П. Мінцером створена наукова школа – підготовлено 79 кандидатів і 18 докторів наук, опубліковано понад 750 наукових праць.

У 2006 р. з його ініціативи, було відроджено спеціальність 14.03.11 "Медична та біологічна інформатика і кібернетика" (медичні та біологічні науки) та створено спеціалізовану вчену раду Д 26.613.10 по захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук, яку він і очолював протягом останніх 8 років.

У 2007 р. за ініціативи професора О. П. Мінцера створено новий науково-практичний журнал «Медична інформатика та інженерія», що є виданням ДАК України. Він же став його головним редактором. Поява профільного наукометричного журналу стало важливим фактором сприяння розвитку нової спеціальності.

У 1994 р. професор О. П. Мінцер був обраний дійсним членом Української академії інформатики, у 1995 р. – Міжнародної академії інформатизації, з 2003 р. – дійсний член Академії технологічних наук України. Почесний професор ряду університетів України.

З 1994 р. професор О. П. Мінцер – голова Проблемної комісії з інформатики та медичної кібернетики при МОЗ і НАМН України. Постійний член наукових кваліфікаційних рад із медичної інформатики. З 1990 по 1997 рр. – Президент Асоціації «Медінформатика». З 2000 р. – Президент Всеукраїнської громадської організації "Асоціація спеціалістів з медичної інформатики, статистики та біомедичної техніки" та віце-президент Асоціації «Комп'ютерна медицина».

За вагомі досягнення у професійній діяльності у 2000 р. професору О. П. Мінцеру присвоєно почесне звання "Заслужений діяч науки і техніки України". Нагороджений багатьма орденами та медалями, зокрема орденами "За заслуги" III-го ступеня (2003 р.), II-го ступеня (2008 р.), вищою нагородою МОЗ України – Хрестом Пантелеймона Цілителя (2010 р.), Медаллю академіка Глушкова (2011 р.) тощо. Ним отримані почесні грамоти та подяки, у тому числі, Подяка Президента України (1999 р.), Почесна грамота Верховної Ради України (1998 р., 2005 р.), Почесна грамота Кабінету Міністрів України (2007 р.), Почесна грамота Національної академії наук України (2011 р.). Неодноразово був нагороджений відзнаками Міністерства охорони здоров'я України.